

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1666

Vragen van het lid **Lodders** (VVD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het afwijzen van de stof pymetrozine door de Europese Commissie* (ingezonden 28 november 2018).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 25 februari 2019).

Vraag 1

Klopt het dat de Nederlandse afvaardiging bij de EU-herbeoordeling tegen behoud van de werkzame stof pymetrozine heeft gestemd?

Antwoord 1

De Europese Commissie (EC) heeft tijdens de Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF) op 14 juni 2018 en tijdens het hierop volgend beroepscomité op 12 juli 2018 aan de lidstaten voorgesteld om de goedkeuring van de stof pymetrozine niet te verlengen. Nederland heeft dit voorstel gesteund.

Vraag 2

Waarom heeft de Nederlandse afvaardiging bij de EU-herbeoordeling tegen behoud van de werkzame stof pymetrozine gestemd?

Antwoord 2

Bij de (her)beoordeling van stoffen in de EU wordt gekeken naar de risico's van de stof voor mens, dier en milieu. Deze risicobeoordeling wordt uitgevoerd door de rapporterende lidstaten en de Europese Voedselveiligheid Autoriteit (EFSA). Alle EU-toelatingsautoriteiten lezen bij dit beoordelingsproces mee, voor Nederland is dit het College voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Wat betreft pymetrozine zijn in het Europese beoordelingsproces risico's geconstateerd met betrekking tot grondwatermetabolieten en diverse hormoonverstorende eigenschappen. Hierdoor kon er geen veilig gebruik worden aangetoond. Het Ctgb heeft deze bevindingen bekeken en is het hiermee eens. Op basis hiervan heeft het Ctgb mij geadviseerd om het Commissievoorstel te steunen.

Vraag 3

Op basis van welke kennis heeft de Nederlandse afvaardiging tegen gestemd en is hier vooraf overleg over geweest met de verschillende branches en sectoren die met deze stof werken? Zo ja, wat is er besproken en hoeveel gesprekken hebben er plaatsgevonden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De Nederlands afvaardiging baseert zich op het wetenschappelijk advies van het Ctgb over het voorstel van de Europese Commissie dat gebaseerd is op de risicobeoordeling van de rapporterende lidstaten en EFSA. Er vindt vooraf geen structureel overleg plaats met de branches en sectoren die met deze stof werken omdat de landbouwkundige noodzaak geen rol speelt bij de beoordeling van stoffen. Het goedkeuren van een stof mag alleen gebeuren wanneer een stof ook veilig kan worden toegepast.

Vraag 4

Welke EU-landen hebben tegen het behoud gestemd, welke argumenten hebben zij ingebracht en wat waren de argumenten van de EU-landen die voor het behoud van pymetrozine hebben gestemd?

Antwoord 4

Ik ga niet in op individuele stemposities van lidstaten. Bij de eerste stemming op 14 juni 2018 was er geen gekwalificeerde meerderheid voor en ook geen gekwalificeerde meerderheid tegen het voorstel. Dit gold ook voor het beroepscomité op 12 juli 2018 wat hierop volgde. Vervolgens heeft de EC, conform de voor zo'n geval vastgestelde procedures, eigenstandig het besluit tot niet-verlenging genomen.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de stof pymetrozine een belangrijk selectief intergreerbaar gewasbeschermingsmiddel is in binnen het duurzame Integrated Pest Management (IPM) systeem, bijvoorbeeld voor de bestrijding van bladluis in glastuinbouwgroenten en in de teelt van bloemisterijgewassen? Zo ja, waarom is het middel dan verboden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het klopt dat pymetrozine wordt toegepast als onderdeel van de geïntegreerde gewasbescherming binnen de teelt van glastuinbouwgroenten en bloemisterijgewassen. Zoals in mijn antwoord op vraag 3 is aangegeven, speelt dit aspect geen rol bij het besluit over het al dan niet verlengen van de werkzame stof binnen de EU.

Vraag 6

Welke gangbare en mogelijke middelen hebben telers nu nog voorhanden om bladluis tegen te gaan, die duurzaam gecombineerd kunnen worden met biologische bestrijders? Wat zijn effectieve en biologische alternatieven?

Antwoord 6

Er zijn diverse biologische bestrijders die ingezet kunnen worden tegen een luizenplaag. Tevens zijn er voor de teelten onder glas in Nederland verschillende gewasbeschermingsmiddelen toegelaten voor de bestrijding van bladluizen. Een actueel overzicht van deze middelen is te vinden in de toelatingenbank op www.ctgb.nl. Vanwege negatieve effecten op de biologische bestrijders kunnen middelen niet altijd ingezet worden. De inzetbaarheid wordt onder andere bepaald door de ontwikkelingsfase van de biologische bestrijder en de toepassingsmethode van het gewasbeschermingsmiddel (druppeltoepassing of gewasbehandeling). Enkele van de beschikbare middelen zijn als druppeltoepassing beschikbaar, waardoor ze in de praktijk te combineren zijn met de inzet van biologische bestrijders.

Vraag 7

Wat bent u voornemens te doen aan het wegnemen van de zorgen van de glastuinbouwers over het niet meer mogen gebruiken van de werkzame stof pymetrozine?

Antwoord 7

De gewasbescherming zal zich meer dan voorheen moeten gaan richten op weerbare plant- en teeltsystemen waarbij gebruik wordt gemaakt van preventie, niet-chemische maatregelen (zoals biologische bestrijders) en laagrisicomiddelen. De verwachting is dat er de komende jaren bij de herbeoordeling van al langer op de markt zijnde stoffen, vaker voor niet-verlenging zal worden besloten als gevolg van nieuwe wetenschappelijke kennis en inzichten over de risico's van stoffen. Dit betreft vooral de werkzame stoffen die vallen in de categorie «in aanmerking komend om te worden vervangen».

Via onderzoek naar en kennisverspreiding over weerbare planten en teeltsystemen en waar mogelijk het vereenvoudigen van de beoordeling van laagrisicostoffen wil ik bijdragen aan een duurzame gewasbescherming in de toekomst. Tevens faciliteer ik momenteel de projecten in het kader van systeemaanpak en draagt het ministerie financieel bij aan onderzoeksprojecten die in het kader van het Topsectoren op die gebied zijn ingediend (Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen). Ik verwacht uw Kamer op korte termijn nader te kunnen informeren over mijn inzet middels de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030.

Vraag 8

Hoe verklaart u het verbod op het gebruik van pymetrozine als dit juist de ontwikkeling van IPM-systemen remt, terwijl in EU-verband is afgesproken dat lidstaten het gebruik van IPM-systemen moeten stimuleren en ondersteunen?

Antwoord 8

Ook binnen een IPM-systeem mogen alleen middelen worden gebruikt die veilig zijn voor mens, dier en milieu. De Europese Commissie heeft op basis van een wetenschappelijke risicobeoordeling geoordeeld dat deze stof niet aan deze voorwaarden voldoet.

Vraag 9

Op welke manier probeert u IPM-systemen in Nederland te stimuleren?

Antwoord 9

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit stimuleert de ontwikkeling en toepassing van geïntegreerde gewasbescherming via lopend onderzoek en kennisontwikkeling (zie het antwoord op vraag 7). Daarnaast wordt de gewasbeschermingsmonitor verder ontwikkeld aan de hand waarvan boeren en tuinders niet alleen chemische maatregelen, maar ook niet-chemische maatregelen registreren en daar onderling kennis over uitwisselen.

Vraag 10

Deelt u de mening dat Europese besluitvorming over een middel dat zeer belangrijk is in de kwaliteit en de ontwikkeling van de teelt en een grote rol speelt in het beheerssysteem tegen schadelijke plagen, beter gecommuniceerd had moeten worden naar de Kamer? Zo ja, waarom is dit niet gebeurd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Zoals eerder in deze brief uiteen gezet, hecht ik eraan om richting uw Kamer zo transparant mogelijk te zijn over mijn handelen. Ik heb u daarom eerder geïnformeerd over EU-besluitvorming over werkzame stoffen die gepaard gingen met veel maatschappelijk debat en met een forse impact op de sector, bijvoorbeeld de neonicotinoïden, glyfosaat en thiram. Om onduidelijkheid te voorkomen over wanneer uw Kamer wel of niet over stoffen wordt geïnformeerd, heb ik ervoor gekozen om uw Kamer voorafgaand aan elke SCoPAFF-vergadering te informeren over alle voorgenomen Nederlandse standpunten inzake de punten waarover tijdens de vergadering besluitvorming zal plaats vinden (de B-punten). Ik ben hier in december jl. mee begonnen en zal dit blijven doen. Daarnaast worden alle besluiten over de goedkeuring van werkzame stoffen transparant door de Europese Commissie via uitvoeringsverordeningen gepubliceerd en openbaar toegankelijk gemaakt

Vraag 11

Op welke manier is de sector betrokken bij de afweging die op dit dossier is gemaakt en kunt u specificeren welke sectorpartijen zijn betrokken? Wanneer de sector niet is betrokken, waarom wordt de sector niet bij deze ingrijpende maatregelen geconsulteerd?

Antwoord 11

De agenda van het SCoPAFF is openbaar en de ervaring leert dat sectororganisaties desgewenst het ministerie benaderen met standpunten. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 3 is de landbouwkundige noodzaak geen criterium in de besluitvorming over toelating van werkzame stoffen. Het betreft een technisch-wetenschappelijke beoordeling op de veiligheid voor mens, dier en milieu. Dat neemt niet weg dat ik me terdege realiseer dat de consequenties voor sectoren ingrijpend kunnen zijn. Vandaar dat ik samen met sectoren en anderen wil toewerken naar weerbare plant- en teeltsystemen en verminderde afhankelijkheid van stoffen. Ik werk hiervoor, samen met onder andere sectorpartijen, aan de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 die ik op korte termijn naar uw Kamer zal sturen.

Vraag 12

Wilt u voortaan een gedegen sectorconsultatie houden bij Europese besluitvorming op het gebied van stoffen, pesticiden en andere gewasbeschermingsmiddelen die IPM-systemen stimuleren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12

Er vindt regelmatig overleg plaats met de sector over zaken die relevant zijn voor gewasbeschermingsmiddelen en andere maatregelen in het kader van geïntegreerde gewasbescherming, zoals het Platform Duurzame Gewasbescherming en overleg inzake de pilots systeemaanpak, laag risicomiddelen en kleine toepassingen.

Vraag 13

Op welke manier wilt u de Kamer in de toekomst beter op de hoogte houden van dit soort belangrijke en voor de Nederlandse tuinbouw vergaande Europese besluiten?

Antwoord 13

Ik verwijs uw Kamer voor dit antwoord naar mijn antwoord op vraag 10.

Vraag 14

Hoe wilt u de Kamer voortaan betrekken bij Europese besluitvorming op het gebied van stoffen, pesticiden en andere gewasbeschermingsmiddelen?

Antwoord 14

Ik verwijs uw Kamer voor dit antwoord naar mijn antwoord op vraag 10.

Vraag 15

Kunt u de vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord 15

Ja.